

**ZACHOWANIE I KONSERWACJA
ZBIORÓW MUZEALNYCH**

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
The Poznań Society for the Advancement of Arts and Sciences

Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie
The National Museum of Agriculture and Food Industry in Szreniawa

ZACHOWANIE I KONSERWACJA ZBIORÓW MUZEALNYCH

PRESERVATION AND CONSERVATION
OF MUSEUM COLLECTIONS

Praca zbiorowa

Poznań–Szreniawa 2021

Wydawcy / Publishers

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
The Poznań Society for the Advancement of Arts and Sciences

Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie
The National Museum of Agriculture and Food Industry in Szreniawa

Recenzenci / Reviewers

dr inż. Ryszard Chmielewski
dr hab. inż. arch. Piotr Gerber
dr hab. Stanisław Januszewski
prof. PAN dr hab. Sławomir Łotysz
prof. UMK dr hab. Piotr Niemcewicz
prof. dr hab. Bogumiła Rouba
prof. dr hab. Jan Święch
prof. PAN dr hab. Zbigniew Tucholski
prof. dr hab. inż. Krzysztof Wisłocki
prof. UMK dr hab. Michał F. Woźniak
prof. dr hab. Andrzej Wyrwa

Redaktor / Editor

prof. dr hab. Krzysztof Wisłocki

Zespół redakcyjny / Editorial team

mgr inż. Lidia Staniek
mgr inż. Paulina Kryg

Tłumaczenia / Translations

dr Marcin Turski

© Copyright for this edition Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk and Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego – Poznań 2021

Wszelkie prawa zastrzeżone

ISBN 978-83-7654-426-7

ISBN 978-83-64119-78-1

Druk i oprawa / Printing by

Agencja Reklamowa TOP, Włocławek

Spis treści

Jan Maćkowiak, Krzysztof Wisłocki <i>Wprowadzenie / Introduction</i>	7
Część I. Edukacja społeczna na rzecz ochrony dziedzictwa narodowego / Social education for the protection of national heritage	
Michał F. Woźniak <i>Edukacja społeczna na rzecz dziedzictwa kulturowego – wprowadzenie w tematykę i podstawowe problemy / Social heritage education – an introduction to the topic and the main questions</i>	11
Paweł Napierała <i>Wizyta studyjna jako forma uczestnictwa w praktyce informacyjnej. Spotkanie z perspektywą inną od swojej / Study visit as a form of participation in information practice. Encounter with a different perspective</i>	15
Stanisław Januszewski <i>Patenty wynalazcze Polaków kręgu Wielkiej Emigracji rolnictwu dedykowane 1832–1870 / Invention patents dedicated to agriculture by Poles of the Great Emigration of 1832–1870</i>	23
Część II. Organizacja i zarządzanie konserwacją w muzeach / Organisation and management of conservation in museums	
Janusz Czop <i>Muzeum Fotografii w Krakowie MuFo – współczesny model zarządzania zbiorami / Museum of Photography Krakow – a contemporary model of collections management</i>	57
Karol Żołądziowski, Ewelina Miśta-Jakubowska, Renata Czech-Błońska <i>Sokoły, złoto i alchemiczne manuskrypty, czyli rzecz o korzyściach płynących ze współpracy archeologa, konserwatora i chemika / Falcons, gold and alchemical manuscripts, or on the benefits of cooperation between archaeologists, conservators and chemists</i>	67
Waldemar Affelt <i>„Muzeum wielokrotne”, czyli rewitalizacja muzealizacyjna wyspy Inujima w Japonii / A „Multiple Museum”, or the museum revitalization of Inujima Island, Japan</i>	87
Michał Nowak, Michał Rychlik <i>Skanowanie 3D w ochronie i zabezpieczeniu obiektów zabytkowych – studium wybranych przypadków / 3D scanning in conservation and protection of historical objects – case studies</i>	103
Mariusz Niestrawski <i>Naprawy i prace konserwatorskie na ekspozycji „Agrolotnictwo” w Muzeum Narodowym Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie w latach 2015–2021 / Repairs and conservation of the Agricultural Aviation exhibit at the National Museum of Agriculture and Agri-Food Industry in Szreniawa in 2015–2021</i>	117
Część III. Zagadnienia konserwatorskie dotyczące materii organicznej oraz obiektów ekspozycyjnych na wolnym powietrzu / Conservation of objects made of organic matter and those exhibited in the open air	
Bogumiła J. Rouba <i>Wartość integralności w ochronie zabytków / The value of integrity in heritage protection</i>	133
Małgorzata Gmitter, Julian Kołodziej <i>Edukacja społeczna na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego / Community education for the protection of cultural heritage</i>	145
Irma Fuks-Rembisz <i>Problematyka waluacji ochrony wystroju rzeźbiarskiego i zastępowania kopiami technologicznymi najcenniejszych zabytkowych rzeźb ogrodowych w Muzeum Pałacu Jana III jako elementu ochrony dziedzictwa narodowego / Problems of conservation of the sculptural decor displayed in the open air and replacement with technological copies of the most valuable historic garden sculptures in the King John III Palace Museum</i>	153

Józef Szczotka <i>Badanie wilgotności murów ceglanych metodami nieinwazyjnymi w budynkach zabytkowych / Humidity testing of brick walls using non-invasive methods in historic buildings</i>	169
Maria Rudy <i>Konserwatorskie dylematy z marmurowymi Aniołami Śmierci / Conservation dilemmas connected with marble Angels of Death</i>	179
Lidia Piotrowska-Cześnik <i>Kafle renesansowe ze zbiorów Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie. Zagadnienia konserwacji i rekonstrukcji / Renaissance tiles from the collection of the Museum of the Origins of the Polish State in Gniezno. Conservation and reconstruction issues</i>	195
Część IV. Konserwacja obiektów wielkogabarytowych i przewidzianych do uruchamiania / Maintenance of large-size objects and objects to be put into operation	
Krzysztof Wisłocki <i>Problemy i dylematy muzealnego eksponowania złożonych obiektów inżynierskich / Problems and dilemmas of exhibiting complex engineering objects in museums</i>	213
Katarzyna Pietrzak <i>Analiza wartościująca zabytkowych urządzeń dźwigowych / A valuation analysis of historic lifting equipment</i>	229
Jarosław Selech, Żaneta Staszak, Jakub Kowalczyk, Dariusz Ulbrich, Dawid Romek <i>Eksploracja i obsługa serwisowa historycznych obiektów inżynierskich / Operation and maintenance of historical engineering objects</i>	245
Łukasz Wojciechowski, Wiesław Zwierzycki <i>Starzenie się olejów silnikowych w aspekcie eksploatacji pojazdów zabytkowych / Aging of engine lubrication oils in terms of the classic vehicles operation</i>	265
Marek Tenczyński <i>Zastosowanie innowacyjnej technologii iniekcji strumieniowej „jet grouting” ratującej konstrukcję wzniesionego na przełomie XIII i XIV wieku zamku w Głogówku / The application of the innovative jet-grouting technology saving the structure of the castle in Głogówek erected in late 13th and early 14th c.</i>	277
Kuba Mieźowiec, Łukasz Rymaniak, Paweł Fuć, Jakub Hajkowski <i>Analiza mikroskopowa w ocenie stanu technicznego wybranych elementów silnika spalinowego pojazdu VW Karmann Typ 14 / Technical condition assessment of the VW Karmann Type 14 internal combustion engine under restoration</i>	287
Zbigniew Tucholski <i>Uwarunkowania techniczne i konserwatorskie odbudowy oraz utrzymania czynnych zabytkowych przewoźnych kotłów parowych / Conservation and technical aspects of reconstruction and operation of historical steam boilers</i>	303
Jacek Kaźmierowski <i>Charakter uszkodzeń oraz diagnostyka wybranych elementów zabytkowego kotła dwupłomienicowego Gebrüder Misch & Co. Kesselschmiede Pielahütte z 1934 roku / The nature of damage and diagnostics of parts of the historic double-tube P2 boiler</i>	319
Andrzej Kaźmierczak <i>Przywrócenie do użytku lokomobili trakcyjnej zgodnie z przepisami UE – studium przypadku na przykładzie lokomobili George White 20-25 z 1915 roku / Revitalization of the traction locomobile in accordance with applicable regulations in the European Union – A case study for George White 20-25 from 1915</i>	329
Łukasz Rymaniak, Marek Rymaniak, Piotr Lijewski, Łukasz Brzeziński <i>Rozwój konstrukcji silników okrętowych produkowanych w Poznaniu / Evolution of the construction of marine engines produced in Poznań</i>	343
Tomasz Nowaczyk, Patryk Urbański, Paweł Daszkiewicz, Maciej Andrzejewski, Małgorzata Orczyk, Rafał Cichy <i>Historia transportu intermodalnego w tle nowoczesnych rozwiązań / History of intermodal transport in the context of modern solutions</i>	351